

BUGETARE PARTICIPATIVĂ LA ȘCOALĂ

APEL PENTRU LICEE PARTENERE

*Centrul pentru Inovare Publică selectează **trei clase din trei licee diferite, partenere pentru proiectul Bugetare participativă la școală.***

Oferim o experiență inedită de învățare pentru elevi și un mic buget pentru fiecare liceu, care acoperă sprijin pentru implementarea unui proiect educațional și un onorariu pentru profesorul coordonator.

Așteptăm deschidere, responsabilitate, creativitate, atașament pentru democrație și drepturi fundamentale.

Termen: 6 februarie 2026

Mai multe informații despre bugetare participativă la școală găsiți pe pagina FB:

<https://www.facebook.com/BPlascoala> sau pe pagina ACIP <https://inovarepublica.ro/bugetare-participativa-la-scoala/>

1. CE ESTE BUGETAREA PARTICIPATIVĂ ȘI DE CE LA ȘCOALĂ?

BUGETARE PARTICIPATIVĂ (BP)

Bugetarea participativă (BP) este un proces democratic prin care membrii unei comunități decid cum va fi cheltuită o parte a bugetului public.

Comunitatea poate fi un cartier, o localitate, un județ, o regiune sau chiar o țară. De obicei, procesul funcționează mai bine în comunități mai mici sau mai omogene, pentru că scade complexitatea deciziei. Primele încercări de BP au apărut în orașe America Latină, iar apoi s-au extins în Statele Unite și în țări ale Uniunii Europene. În România, cel mai cunoscut exemplu este cel al orașului Cluj-Napoca, care alocă anual un procent din bugetul său unui proces de BP.

În cazul nostru, comunitatea este școala, iar membrii ei sunt elevii, părinții, profesorii și ceilalți angajați ai școlii. Bugetul pus în discuție este cel asigurat de Consiliul Local, referitor la cheltuielile curente și de dezvoltare (deci nu salariile profesorilor).

DE CE BUGETARE PARTICIPATIVĂ LA ȘCOALĂ?

Bugetarea participativă este în același timp un excelent instrument de educație civică și o modalitate de a întări coeziunea unei comunități. Iată câteva dintre beneficiile imediate ale unui proces de BP:

- Oferă elevilor (și nu numai lor) o experiență pozitivă de implicare civică.
- Întărește legăturile între elevi, profesori și administrație, îmbunătățind climatul educațional.
- Stabilizează competențe transformatoare și abilități cheie pentru cetățenie democratică, precum **lucrul în echipă, gândirea critică, documentare, analiză, planificare, documentare, rezolvarea problemelor, negociere.**
- Introduce elemente de bază de educație economică, inclusiv înțelegerea și construirea unui buget simplu.
- Conștientizează elevii asupra problemelor comunității.

2. CE VOM FACE?

PROCESUL DE BUGETARE PARTICIPATIVĂ LA ȘCOALĂ – EDIȚIA 2026

Începând cu anul 2019, am adaptat conceptul BP la Școală în România. Căutăm câteva clase/licee pentru a continua procesul de bugetare participativă la clasă. Este un scenariu simplu, care implică doar o clasă împreună cu profesorul ei (care poate fi dirigintele sau un alt profesor).

Asociația **Centrul pentru Inovare Publică** a adaptat conceptele și metodele folosite în bugetare participativă, folosind modelele disponibile în alte țări. În particular pentru bugetarea participativă la școală, sunt relevante exemplele din SUA.

Pentru elevii și profesorul care participă în proiectul nostru, avantajele sunt experiența de învățare inedită, un mic buget pentru un proiect educațional al clasei lor și plată pentru profesorul care coordonează activitatea.

CONCRET, CE VOM FACE?

Scenariul va fi adaptat la situația fiecărei școli, cuprinde următoarele etape:

- Planificare:** definirea nivelului de dezbateri (clasă sau școală); crearea unei echipe de coordonare, care să includă cel puțin un profesor; asigurarea bugetului (de la Consiliul Local, comunitate sau donatori); stabilirea limitelor (câte proiecte, ce fel de proiecte, costuri maxime etc.); definirea regulilor (cum se propun idei, cine propune, care sunt criteriile, cine votează; stabilirea calendarului)..
- Introducerea conceptelor și informare:** participanții (elevi, profesori, părinți) participă la cel puțin una (profesori, părinți) sau mai multe (elevi) sesiuni de formare, introducând elemente de bugetare, proiectare, analiză, negociere etc.; toți cei implicați primesc informații complete despre întregul proces.
- Colectarea ideilor:** instrument online, transparent, pentru colectarea ideilor de proiect; sprijin pentru echipe să își documenteze proiectele, atunci când este necesar; validarea proiectelor care îndeplinesc criteriile stabilite.
- Dezbateri și vot:** prezentarea ideilor, dezbateri, negociere; vot final.
- Implementarea proiectelor câștigătoare:** proiectul sau proiectele câștigătoare vor fi implementate; preferabil cei ce le-au propus vor coordona implementarea, cu ajutorul școlii.
- Ce am învățat?:** dezbateri cu elevii; documentarea rezultatelor.

Iată și un exemplu de încadrare în timp:

Pregătirea proiectului	Fiecare profesor își planifică activitățile și informează conducerea școlii. Sunt identificate surse de finanțare pentru proiectele educaționale. Este obținut sprijinul conducerii școlii și autorităților publice locale.
Săptămâna 1	Profesorii participă la sesiunea inițială de formare cu echipa CIP și specialistul în educație.
Săptămânile 2-4	Sesiune de formare cu elevii: <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea proiectului • Elemente de economie și bugetare • Elemente de management de proiect • Elemente de negociere și lucru în echipă
Săptămânile 5-7	Formulare și propunerea ideilor de proiecte educaționale de către elevi sau echipe de elevi.

	Echipa CIP va sprijini elevii să formuleze cât mai clar propunerea.
Săptămânile 8-9	Dezbaterea propunerilor și votul.
Începând cu săptămâna 10	Implementare proiectului câștigător.

CUM PUTEȚI PARTICIPA?

Dacă sunteți interesați să participați la proiectul nostru, vă rugăm să ne trimiteți o scrisoare de intenție de maxim două (2) pagini, în care să ne scrieți:

- motivul pentru care doriți să participați în proiect;
- scurtă descriere a clasei în care ar urma să se desfășoare proiectul, a profesorului/dirigintei coordonator, și cum se integrează proiectul în activitățile educaționale ale clasei;
- să confirmați ferm disponibilitatea elevilor, a părinților și a cadrelor didactice de a colabora cu Asociația **Centrul pentru Inovare Publică** pe perioada derulării proiectului de Bugetare Participativă la Școală.

În fiecare școală selectată, vom colabora cu **un profesor/diriginte coordonator**, care va avea următoarele responsabilități:

- se va asigura că proiectul este cunoscut și aprobat de conducerea școlii, iar derularea lui nu va afecta activitățile obișnuite;
- va facilita accesul formatorilor Centrului pentru Inovare Publică în școală și va menține legătura cu managerul de proiect pe toată durata proiectului;
- va identifica și va asigura spațiul necesare sesiunilor de formare, dezbatere și vot;
- va informa Comitetul de Părinți și va decide, împreună cu părinții și echipa de proiect, dacă vor fi implicați și părinții în această etapă;
- va realiza un scurt raport cu lecțiile învățate, folosind modelul pus la dispoziție de echipa proiectului.

Centrul pentru Inovare Publică va avea următoarele responsabilități:

- va pregăti materialele educaționale și va susține sesiunile de formare cu elevii;
- va modera dezbaterea și votul, asigurând transparență și imparțialitate;
- va asigura un buget pentru implementare proiectului de 5.5000 lei. Acest buget poate fi crescut dacă vor exista contribuții din partea părinților și/sau a Consiliului Local;
- va asigura un onorariu pentru profesorul coordonator de 4.000 lei, plătit în baza unui contract de cedare a drepturilor de autor, sub rezerva furnizării raportului cu lecțiile învățate.

CARE ESTE TERMENUL LIMITĂ?

Vă așteptăm scrisorile de intenție până în **6 februarie 2026**, în atenția doamnei **Nicoleta Voicu**, pe adresa nicoleta.voicu@inovarepublica.ro. Ne puteți contacta oricând pentru informații suplimentare!

3. CINE SUNTEM

MISIUNE

Asociația *Centrul pentru Inovare Publică*, organizație non-guvernamentală înregistrată legal în anul 2014, construiește o societate deschisă în care:

- Instituții transparente oferă acces la informații în formate deschise, decid împreună cu și în interesul celor pe care îi reprezintă, garantând drepturi egale pentru toate persoanele.
- Cetățenii iau atitudine în cunoștință de cauză față de ceea ce se întâmplă în jurul lor.

INIȚIATIVE

În proiectele pe care le dezvoltăm încercăm permanent să găsim abordări inovatoare, propunem modele sustenabile de dezvoltare pentru societate.

Ne desfășurăm activitatea în trei domenii prioritare:

- Democrație și drepturi;
- Educație și implicare civică;
- Societate incluzivă.

În funcție de context, resurse și capacitate de implicare, în fiecare moment desfășurăm activități și implementăm proiecte într-unul sau mai multe din aceste domenii.

Educație și implicare civică - ne concentrăm pe dezvoltarea de proiecte inovatoare la nivel local, sprijinind comunitățile, școlile, liceele și elevii cu proiecte de educație civică. În acest sens, începând cu anul 2019 am desfășurat și am implementat mai multe proiecte:

- **Bugetare participativă la școală (BPS)**

Am adaptat în România metoda de educație civică **bugetare participativă la școală**. Aceasta este în același timp un excelent instrument de educație civică și o modalitate de a întări coeziunea unei comunități. Până în prezent la cele patru procese de bugetare participativă (BP) au participat 289 de elevi din 10 licee, au fost propuse 95 de idei și au fost finanțate 10 mini-proiecte.

În anul 2020 am dezvoltat prima variantă a ghidului de resurse și instrumente de lucru: <https://shorturl.at/Myctu>

- **Educație media**

În perioada 2020-2022 am fost implicați într-un proiect trans-național de educație media: Media Literacy Observatory for Active Citizenship and Sustainable Democracy, sau pe scurt [MELIA Observatory](#).

Proiectul [Observatorul Dezinformării și Excluderii \(ODE\)](#) pe care l-am implementat în perioada 2022-2023, finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos la București și de ACIP.

- **Participare activă**

Cel mai nou model pe care l-am dezvoltat în anul școlar 2024-2025 este „Fii activ în comunitatea ta!”. Urmărim să dezvoltăm cunoștințele și înțelegerea de către tinerii de liceu a conținutului și conceptelor legate de civism și cetățenie.

Considerăm că atât educația civică și cât și cea pentru cetățenie oferă oportunități de participare activă, promovează dezvoltarea unor atitudini civice și dezvoltă în rândul tinerilor dispoziții de a aduce contribuții pozitive la și în comunitatea lor.

Anul 2025 aduce prima iterație a acestui [instrument despre care puteți afla mai multe în pagina dedicată](#).

MAI MULTE INFORMAȚII

Activitatea noastră de zi cu zi constă în cercetare socială, monitorizare a instituțiilor publice, realizarea de recomandări pentru îmbunătățirea politicilor publice, advocacy și comunicare. Informații suplimentare despre proiecte și finanțatori găsiți în ultimul raport de activitate (<https://inovarepublica.ro/despre-noi/>) pe care l-am publicat, precum și pe pagina noastră de internet: www.inovarepublica.ro.

Ne puteți contacta oricând scriind la: scrie@inovarepublica.ro